

Протокол

от тринадесето заседание на Комитета за наблюдение на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.”

Зала „Бална“, Хотел ИнтерКонтинентал София, гр. София

Тринадесетото заседание на Комитета за наблюдение (КН) на оперативна програма “Околна среда 2014-2020 г.” (ОПОС) беше открито от **министъра на околната среда и водите и председател на Комитета – г-н Нено Димов**. Той пожела да започне с няколко встъпителни думи по отношение на най-важните моменти от настоящето заседание. Като основен акцент в заседанието **министър Димов** определи обсъждането на реални консервационни мерки в областта на ПО 3, както и процедурата за изпълнение на демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците или сферата на кръговата икономика. Кръговата икономика представлява относително нов поглед на ЕК за развитието на европейската икономика изобщо. Следващият програмен период ще бъде предимно насочен в тази посока, като фокусът е безполезния отпадък да се превърне в полезна суровина, която носи печалба, независимо дали са пластмаси, повторно използване на вода и др. Това е съществена промяна във фундамента на икономиката. Реализирането на демонстрационните проекти през този програмен период, ще послужат за основа на големи проекти, които да се съфинансират през следващия програмен период, за да може да се трансформира икономиката, с оглед постигането на икономика с по-висока добавена стойност за гражданите и бюджета. **Г- н Димов** изрази мнение, че тези демонстрационни проекти са отправна точка за промяна на икономиката занапред. Оперативната програма ще приветства подкрепата на ЕК и ГД „Регионално развитие“, с която МОСВ работи в пълен синхрон. **Г- н Димов** използва възможността да поздрави екипа на УО на ОПОС, предвид факта че по- същото време преди 2 години програмата беше изправена пред висок риск от загуба на средства. Този риск със значителни усилия и проява на професионализъм беше сведен до нула. След приключване на своето изказване, **г- н Димов** даде думата на **г- жа Валерия Калчева, ръководител на Управляващия**

орган (УО) на ОПОС 2014- 2020 . и главен директор на Главна дирекция „Оперативна програма Околна среда“.

Г- жа Калчева поздрави членовете и наблюдателите на КН на ОПОС 2014- 2020 г. и представителите на ЕК: г- н Аурелио Сесилио, началник отдел в ГД „Регионална и урбанистична политика“ и г- жа Елоди Дюран, отговорник за ОПОС в рамките на ГД „Регионална и урбанистична политика“. След поздравленията, **г- жа Калчева** премина към първата точка на днешното заседание- одобряване на проекта на дневен ред. Тя направи кратък преглед на точките за обсъждане в днешното заседание и подложи на одобрение предложени проект на дневен ред. Дневният ред на тринадесетото заседание на КН беше одобрен единодушно.

Г- жа Калчева пристъпи към втора точка от дневния ред- представяне на актуалното състояние на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ и отбеляза, че изминалата година беше изключително тежка за програмата, тъй като следваше да се постигнат амбициозни финансови цели и индикатори по етапните цели за рамката на изпълнение. Към края на 2018 г. кумулативният напредък по оперативната програма е следния:

- Обявените процедури са за са 103% от бюджета на програмата- над 3,5 млрд. лв.
- Договорени са проекти за 48, 6 % от бюджета на програмата- над 1,6 млрд. лв.
- Платените суми по ОПОС надхвърлят 550 млн. лв. или над 15% от бюджета на програмата.
- Верифицираните и сертифицираните разходи по ОПОС възлизат на 13% от бюджета на програмата.

Г- жа Калчева направи сравнение с финансовото изпълнение на програмата през 2017 г: 44 % обявен ресурс, 24% договорен ресурс от програмата, 5% е размера на платените средства по ОПОС и 3% са верифицираните и сертифицираните разходи по програмата. Прогресът през 2018 г. е: 55% отворен допълнителен финансов ресурс за кандидатстване, над 55 сключени договори/заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) за над 850 млн. лв. или 2 пъти увеличение през предходния период; над 367 млн. лв. платени средства по ОПОС или 10% ръст от предходните години; респективно над 333 млн. лв. верифицирани и сертифицирани средства по ОПОС, което е 3 пъти увеличение спрямо 2017 г.

Г- жа Калчева обърна внимание, че оперативната програма не представлява единствено цифри, а и резултати, и физически напредък. Поради тази причина е въведена рамката за изпълнение на програмата и отчитане на междинните цели към 2018 г.

В резултат на сериозните усилия в рамките на УО и съвместната работа с бенефициентите, в рамките на ПО 1 „Води“ са постигнати всички етапни цели от рамката за изпълнение, а някои от тях са преизпълнени. Сериозен принос за постигане на индикаторите се дължи на ранните ВиК проекти, изпълнявани от общините по оперативната програма. Към края на месец февруари 2019 г. има 14 бр. обявени процедури на стойност над 2,54 млрд. лв.; договорени са 27 бр. проекти с обща стойност на БФП от над 1,09 млрд. лв., равняващи се на 46,8 % от бюджета на оста; в процес на изпълнение са 21 бр. проекти, а успешно приключили са 6 бр. проекти. В рамките на ПО 1 „Води“ годината започна с подписването на първия пилотен и знаков договор за изпълнение на мерки, свързани с подобряване на водоснабдяването и канализацията на територията на община Смолян с бенефициент ВиК ЕООД Смолян. Към настоящия момент в рамките на голямата процедура за финансиране изграждането на ВиК инфраструктура с бенефициенти 14 ВиК оператори, обслужващи консолидирани райони са подадени 5 бр. проектни предложения от ВиК Русе, ВиК Враца, ВиК Ямбол, ВиК Перник и ВиК Силистра на стойност около 293 млн. лв.

В рамките на ПО 2 „Отпадъци“ етапните цели са изпълнени, като някои са преизпълнени. Към настоящия момент 7 бр. проектни предложения са в процес на оценка на стойност около 57 млн. лв. Поради факта, че се очаква да има спестявания в рамките на ПО, УО разработва концепция за финансиране на допълнителни мерки в областта на управление на отпадъците на територията на България. Обявени са 7 бр. процедури за целия разполагаем ресурс на ПО 2; сключени са 34 бр. договори за почти 85% от бюджета на оста. Предвид факта че 95% от проектите са одобрени през изминалата година и към настоящия момент стартират изпълнението на дейностите по тях, няма приключили проекти в рамките на оста.

Различна е ситуацията в ПО 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ и поради тази причина днешното заседание е фокусирано върху изпълнението на тази приоритетна ос. За съжаление въпреки положените усилия, две от етапните цели не са постигнати през 2018 г. С оглед преодоляване на акумулираните забавяния, УО разработи нов подход за финансиране на мерки до края на програмния период, чийто краен резултат са предложениите на обсъждане и одобряване процедури в днешното заседание. Общата ситуация по ПО 3 е следната: обявени са 5 бр. процедури на стойност от 76,2 млн.лв. или 38 % от бюджета на оста; сключени са 18 бр. договори/заповеди с обща стойност на БФП от 69,3 млн. лв., равняващи се на 35 % от бюджета на оста, като 1 бр. проект е успешно приключил- за Управленския подход за Натура 2000.

В рамките на ПО 4 „Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища“, два от три индикатори са изцяло постигнати. Поради обективни обстоятелства, свързани с почти двугодишно обжалване на обществена поръчка за изграждане на система за управление на водите в реално време по поречието на река Искър, етапната цел по отношение на третия индикатор не е изпълнена. Към края на месец февруари 2019 г. са

обявени 5 бр. процедури на стойност от 144,8 млн. лв. или 94 % от бюджета по оста; сключени са 12 бр. договори/заповеди с обща стойност на БФП от 70,1 млн. лв., равняващи се на 45,7 % от бюджета на оста. В процес на изпълнение са 12 бр. проекти, като към момента няма приключили проекти по приоритетната ос. С оглед постигане на целите по оста към края на 2023 г., към настоящия момент в процес на разработване е нова процедура, която се предвижда да бъде обсъдена в рамките на следващото заседание на КН.

През 2018 г. изключително голям беше фокусът върху ПО 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“. На предходното заседание беше одобрена процедура „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух“ с бенефициенти 7 общини на територията на страната. В резултат на обявената процедура и в резултат на изменението на оперативната програма през изминалата година, свързано с намаляване на етапната цел на финансовия индикатор, към днешна дата се докладва пълно изпълнение на междинните цели по приоритетната ос. Общата ситуация по ПО 5 е следната: обявени са 3 бр. процедури за предоставяне на над 115 млн. лв. или 100 % от бюджета по оста; сключени са общо 12 бр. договори/заповеди с обща стойност на БФП от 2,03 млн. лв., равняващи се на 1,8 % от бюджета на оста, като успешно приключили са 7 бр. проекти. Следващата седмица предстои да се подпише първия договор с изпълнението на реални мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух и подмяна на индивидуални стационарни устройства, използващи твърдо гориво с по- екологични форми на отопление с бенефициент община Монтана.

Презентацията е качена на Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове (<https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/692>).

След приключване на информацията за актуалното състояние на оперативната програма, **г- жа Калчева** даде възможност за коментари и въпроси по тази точка от дневния ред. Тя отбеляза, че по- детайлна информация за напредъка в изпълнението на ОПОС 2014- 2020 г. ще бъде представена в Годишния доклад за изпълнение на програмата за 2018 г.

Г- жа Калчева премина към следващата точка от дневния ред- представяне на информация за актуализацията на предварителната оценка на финансовите инструменти по оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ и даде думата на **г-н Никълъс Тритарис**, представител на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и ръководител на екипа, извършил актуализацията на оценката.

Г- н Тритарис поздрави членовете на Комитета и благодари за отправената покана за участие в днешното заседание. Той представи присъстващите членове от екипа- г- н Светломир Манолов от офиса на ЕБВР в гр. София и г- н Димитър Димитров, ръководител

екип от „ПрайсуотърхаусКупърс“, България, които също участват в актуализацията на предварителната оценка на финансовите инструменти за програмата.

ЕБВР прилага финансови инструменти в България вече няколко години. Банката е взела участие в консултантския проект за създаване на Фонда на фондовете и по това време ЕБВР е изпълнила актуализация на инвестиционната стратегия по отношение на сектор „води“. Проектът е реализиран в сътрудничество със Световната банка (СБ) и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), но съдържанието на предварителната оценка, която е предмет на разглеждане, беше да се актуализират условията на оценката в началото на програмния период. Оценката е насочена към ПО 1 „Води“, ПО 2 „Отпадъци“ и ПО 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“. Предметът на заданието беше да се изготви инструмент, който да е целенасочен и да подпомага Управляващия орган в съответствие с *Методологията за предварителна оценка на финансовите инструменти през програмен период 2014–2020 г.* на ЕК, отчитайки факта, че това е актуализация на съществуваща оценка за целия програмен период. В тази връзка са направени няколко иновации, за да има целенасочени резултати.

След краткия увод, **г- н Тритарис** продължи с представяне на извършената актуализация на предварителната оценка за ПО 1 „Води. Идентифицираните в предходната оценка пазарни неуспехи в трите сектора, са отново обследвани (по документи и чрез интервюта със заинтересовани страни), с оглед преценка дали все още съществуват, дали са смекчени последствията от тях или пък са се появили различни пазарни неуспехи. Заключение е, че се наблюдават някои положителни промени, най-вече във връзка с прилагането на водната реформа. В сектор „Отпадъци“ и сектор „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ ситуацията е по- статична, като все пак се наблюдават нови моменти. Като цяло пазарните неуспехи все още съществуват и една от целите на финансовите инструменти в оперативните програми е тяхното заличаване. **Г- н Тритарис** отбеляза, че България полага големи усилия за повишаване осведомеността по отношение на финансовите инструменти и използването им на пазара. Извлечени са поуки от изпълнението на финансови инструменти в специфични сектори от предходния програмен период.

Г- н Тритарис направи обзор на анализа на търсенето и анализа на предлагането на финансиране в трите сектора. Според него по отношение на предлагането следва да се разглежда единствено частния пазар, а не и публичните интервенции, финансирани от ЕБВР и съществуващи финансови инструменти, защото следва да се идентифицира какво биха желали да направят частните финансиращи субекти без наличие на финансови инструменти. Той сподели, че интересът на търговските банки в трите сектора е слаб, отчитайки стабилността на банковия сектор към настоящия момент. Търговските банки потвърждават потенциално участие при наличието на жизнеспособни проекти и подходящи финансови инструменти. В тези сектори предизвикателството е от страна на търсенето и поради тази причина изпълнителите от ЕБВР и „ПрайсуотърхаусКупърс“ са

разработили методология. **Г-н Тритарис** представи прилагането на методологията по отношение на сектор „Води“. Съобразно избрания подход, изпълнителите са обследвали участниците в сектора с оглед извършване на анализ на възможността за представяне на елементите на финансиране. След това участниците са сегментирани по отношение на напредъка им в прилагане на водната реформа, съобразно елемента на консолидиране. Участниците в сектора са обследвани от гледна точка на финансовото им изпълнение, капацитет и възможности за кредитиране, тоест до каква степен са кредитоспособни. Обследването включва и елементи на инвестиционните им потребности, въз основа на извършените предпроектни проучвания.

По отношение на сектор „Отпадъци“ и сектор „Подобряване качеството на атмосферния въздух“, възможността за прилагане на финансови инструменти не е на същия етап както в сектор „Води“. Идентифицирани са подходящи проектни идеи, които могат да се генерират при положение, че съществуват финансови инструменти.

Г-н Тритарис премина от оценка на пазара към представяне на инвестиционната стратегия. Екипът е проучил дали първоначалните предварителните оценки са все още релевантни и се консолидират около възможността да се използва гаранция и продукт за кредитиране по отношение прилагането на финансовите инструменти. По отношение на сектор „Отпадъци“ и сектор „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ и предвид напредването на програмния период, са идентифицирани типове пилотни проекти, които потенциално могат да се подкрепят от финансови инструменти. При наличието на Фонд на Фондовете, може да се използва продукт за кредитиране, който е насочен директно към потенциалните бенефициенти или посредством финансови посредници чрез споделяне на инвестиционния риск. Тези потенциални финансови инструменти следва да се комбинират с техническа помощ. Следва да се отчете и факта, че например в сектор „Води“ е налична техническа помощ, финансирана чрез предоставяне на безвъзмездни средства. Съвместно с УО е определена допълняемостта на различните видове финансиране. Единствено за сектор „Води“ е констатацията за наличие на жизнеспособни проекти, предвид напредналия етап на водната реформа. В сектор „Отпадъци“ и сектор „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ е предложено проектните идеи да се използват като пилотни проектни предложения, като по този начин средствата от сегашния програмен период ще се насочат за подготовка през новия програмен период. Бюджетите са идентифицирани, както следва: средствата за финансови инструменти в сектор „Води“ са в размер на 266 млн. лв., в комбинация със средства в размер на 22 млн. лв. техническа помощ; в сектор „Отпадъци“ бюджетът е в граници от 26 млн. лв. до около 62 млн. лв.; в сектор „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ бюджетът е в размер на 5 млн. лв., предвид припокриването с други програми за финансиране в сектора.

Презентацията е качена на Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове (<https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/692>).

Г- жа Калчева благодари на **г- н Тритарис** за представяне на актуализацията на предварителната оценка на финансовите инструменти по ОПОС 2014- 2020 г. и даде възможност на присъстващите за коментари и въпроси.

Г- н Аурелио Сесилио взе думата и изказа благодарности за извършената работа от ЕБВР. **Г- н Сесилио** обърна внимание на една от основните цели на разработената актуализация по отношение идентифицирането на необходимостта и размера на средствата за предоставяне на финансови инструменти за сектор „Води“. Той повдигна въпроса по отношение на представените изисквания за капацитета на ВиК операторите, който също е обследван в актуализацията. Към настоящия момент някои от ВиК операторите изглежда са напълно непривлекателни от търговска гледна точка и „неприемливи за банките“. В светлината на тази констатация, **г- н Сесилио** попита дали компонентът техническа помощ е достатъчен за преодоляване на трудностите, които изпитват някои ВиК оператори или те няма да имат възможност да се възползват от механизма, предвид разпределението на средства в ПО 1. По отношение на сектор „Отпадъци“ и „Подобряване качеството на атмосферния въздух“, се констатира, че търсенето на финансови инструменти при наличие на предоставяне на безвъзмездни финансови средства е пречка за кредитирането в тези сектори. **Г- н Сесилио** подчерта, че по отношение на следващия програмен период Европейската комисия счита, че финансовите инструменти следва да се използват при наличието на дейности, които генерират приходи или водят до икономии (например енергийната ефективност. В същото време се допуска възможността комбинирано да се прилагат финансов инструмент и предоставянето на безвъзмездни финансови средства за покриване на определени разходи. Механизъм за пълно предоставяне на безвъзмездни финансови средства при наличие на дейности, които генерират приходи или водят до икономии няма да има възможност да се прилага. **Г- н Сесилио** акцентира на същественото значение на разработване дизайна на бъдещи интервенции по отношение качеството на въздух, предвид обстоятелството, че от обхвата на финансиране се изключват дейностите, за които са предоставени безвъзмездни финансови средства през този програмен период. В този случай следва да се насочат усилията към прилагане на финансови инструменти, както в сектор „Подобряване качеството на атмосферния въздух“, така и в сектор „Отпадъци“. От друга страна, тези дейности генерират приходи и от търговска гледна точка могат да бъдат привлекателни, тоест могат да се считат за дейности, които нямат необходимост от подкрепа с публични средства. **Г- н Сесилио** помоли да се изясни дали се предлага да се подготви фундамента за бъдещи интервенции или се препоръчват пилотни финансови инструменти, които да бъдат приложени още в този програмен период.

Г-н Тритарис изрази желание да отговори по отношение определянето на размера на средствата за финансови инструменти. Той отбеляза разграничението между предварителната оценка, която е разработена в началото на програмния период и която съдържа прогнози относно търсенето през този период на глобалния пазар. Докато при

актуализацията на предварителната оценка за използване на финансовите инструменти по програмата е използвана различна методология, която обследва сегашното състояние на пазара, както и разработените прединвестиционни проучвания. Поради тази причина размерът на средствата в двете оценки не е съпоставим.

По отношение на рентабилността от гледна точка на банковия сектор, е констатирано, че някои ВиК оператори не са в добро финансово състояние. **Г- н Тритарис** акцентира, че ЕБВР може да ги подкрепи чрез осъществяването на програма за техническа помощ. По този начин съвместно с УО на ОПОС 2014- 2020 г. и Фонда на фондовете ще се търсят ползотворни решения за идентифицираните случаи. Извършената актуализация на предварителната оценка цели обследване на потенциала на използването на финансови инструменти през този програмен период. Оценката отчита и спецификата, че финансовите инструменти следва да намерят място в пазар, в който се предоставят безвъзмездни финансови средства. В този смисъл образоването на пазара за възможността за прилагане на финансови инструменти е от съществено значение, както в сектор „Води“, така и в сектор „Отпадъци“.

Г- н Сесилио благодари за отговорите и попита дали е обсъждана възможността за обявяване използването на пилотни финансови инструменти в сектор „Отпадъци“ с Фонда на фондовете. По отношение на капацитета на ВиК оператори, той обърна внимание на готовността на ЕБВР да окаже подкрепа в качеството си на европейска финансова институция, която има ангажменти във връзка с използването на европейски средства. Предвид напредналия етап на програмния период, тъй като до 31 септември 2023 г. следва да приключи изпълнението на проектите с бенефициенти ВиК операторите и отчитайки факта, че подготовката на такива проекти отнема значително време, следва да се предвиди и възникване на евентуални проблеми през 2023 г. относно тяхното приключване. Вариантите са два: или финансовите средства, определени за сектора се използват напълно или при невъзможност, следва да се търсят алтернативни начини за използването на алокираните финансови средства, както и алтернативни цели в рамката на изпълнение. Напредъкът в съвместната работа с ВиК операторите и положителната обратна връзка са предпоставки да се дефинира до края на тази година дали ще се запази разпределението на средства във водния сектор или един или двама ВиК оператори е необходимо да се прехвърлят за следващия програмен период. **Г- н Сесилио** отново акцентира че изпълнението на тези ангажменти имат за цел да се окаже подкрепа на българските институции с оглед оптимизиране на използването на предоставените финансови средства от ЕК.

Г- н Тритарис пожела да направи кратък коментар и отбеляза, че този финансов инструмент е много специфичен и в известен смисъл уникален, предвид получателите му. Например ако едно малко и средно предприятие (МСП) не е рентабилно от гледна точка прилагането на финансов инструмент, може да се премине към следващото МСП. Докато в

сектор „Води“ няма подобна възможност. ВиК операторите са получатели, които се нуждаят от подкрепа и следва да се предприемат необходимите стъпки в тази посока.

Г- жа Калчева допълни, че по отношение резултатите от актуализацията на предварителната оценка на финансовите инструменти за ПО 2 „Отпадъци “и ПО 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“, специално в рамките на ПО 2 се е наложила концептуална смяна на подхода и на инструмента, предложен в началото. След като бяха извършени определен брой опити от Фонда на Фондовете, се установи, че първоначално предложения инструмент- гаранции за покриване на заеми не предизвиква интерес в пазара. Поради тази причина е предложението на ЕБВР да се използва заем, както и да бъде разширен обхвата на допустимите дейности, за които може да се предоставят заеми. Някои от направените предложения изискват изменение в оперативната програма, специално по отношение на мерките, свързани с повторна употреба и рециклиране на строителни отпадъци. УО предвижда да инициира изменение на програмата и да се потърси вариант за комбинация на финансов инструмент с предоставяне на безвъзмездни средства в този сектор. Що се отнася до ПО 5, предложението на ЕБВР е за финансиране на малки станции за зареждане на електромобили, именно поради факта че в настоящия програмен период следва да се осигури демаркацията със съществуващи други инструменти и програми на национално ниво. Доколкото в настоящия момент се анализират алтернативни възможности за финансиране на мерки, свързани с подобряване качеството на атмосферния въздух, предложението предстои да бъде още по- детайлно обмислено и да се прецени дали ще стигне времето до края на програмния период, за да се разработи комбинация и в областта на ПО 5.

Г- н Сесилио отново обърна внимание на въпроса с напредване на програмния период, особено във връзка с ПО 1, защото тази мярка отнема повече време, с оглед реалното изпълнение на терен. В рамките на ПО 2 и ПО 5 все още има време да се изпита механизма, тъй като по отношение на предложените инсталации за рециклиране по ПО 2 или станциите за зареждане на електромобили по ПО 5, няма да отнемат чак толкова време, колкото за реализиране на инфраструктурните работите на терен. Това дава възможност за повече време за дизайн на инструмента и прилагането му, като по този начин програмата разполага с 4 г. и половина за реализиране.

Г- жа Калчева благодари на **г- н Сесилио** и на **г- н Тритарис** за ползотворната дискусия и предложи съобразно дневния ред Комитета да излезе в кратка кафе пауза до 11:00 ч.

След кафе паузата **главният директор на ГД ОПОС** продължи заседанието на Комитета за наблюдение с представяне на проект на изменение на Индикативната годишна работна програма /ИГРП/ за 2019 г. на ОПОС 2014-2020 г. В рамките на съгласувателния процес са получени коментари от техническо естество от дирекция „Централно

координационно звено“ (ЦКЗ), МС и Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ), които са представени в съгласувателната таблица и са отразени в проекта на изменение на ИГРП за 2019 г.

Основните промени в ИГРП на ОПОС 2014- 2020 г. за 2019 г. са свързани с актуализиране на индикативни срокове за обявяване на процедури, с оглед прецизиране на допустими дейности и обявяване на процедури. Вторият момент е включването на нови процедури, които да бъдат обявени през 2019 г. По приоритетна ос 1 се включва процедура *„Доизграждане и оборудване на мрежите за контролен и оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води“* с бенефициент Изпълнителна агенция по околна среда. Планирана е за обявяване през трето/четвърто тримесечие на тази година, на стойност 15 млн. лв. Първоначално процедурата беше предвидена в ИГРП за 2018 г., но поради припокриване с идентични дейности със стартирането на подготовката и разработването на Трети цикъл на Планове за управление на речните басейни (ПУРБ), процедурата беше отложена до изясняване на нейния обхват и представяне на резултати от тази фаза на ПУРБ.

В рамките на Приоритетна ос 3 се включват три нови процедури – две на конкурентен подбор и една чрез директно предоставяне. Първата процедура чрез подбор на проекти е *„Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици“* на стойност 7,5 млн. лв., планирана за обявяване през второ тримесечие на 2019 г. Втората процедура е *„Споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 в България“*, планирана за обявяване към края на годината. Третата процедура по ПО 3 *„Изпълнение на консервационни мерки във влажни зони“* е чрез директно предоставяне на средства с бенефициенти РИОСВ – Варна, Бургас, Русе и Природен парк „Персина“. Г- жа Калчева отбеляза, че представянето и обсъждането на тези процедури ще се извърши във втората част на днешното заседание.

Г- жа Калчева представи предложението, получено от екологичните неправителствени организации за включване на процедура за подобряване природозащитното състояние на местообитания, която да предвижда като допустима дейност изкупуването на засегнати имоти. Принципно УО приема предложението, но ще е необходимо допълнително време за извършване на анализ на приоритетните местообитания, допустимите мерки остойносттаването им.

След представяне на проекта на изменение на ИГРП за 2019 г., **г- жа Калчева** даде възможност за бележки по тази точка от дневния ред. Поради липса на коментари, се пристъпи към гласуване на представеното изменение на ИГРП за 2019 г., което беше прието единодушно.

В следващата точка от дневния ред **г-жа Калчева**, представи проекта на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура *„Изпълнение на*

демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците“. Процедурата ще се реализира чрез подбор на проекти. Целта ѝ е формиране на общество с нулеви отпадъци, повишаване на общественото самосъзнание за спазване йерархията за управление на отпадъците. Ще бъдат финансирани дейности, които се намират на най-високото ниво в йерархията за управление на отпадъците, а именно предотвратяване на тяхното образуване, подготовка за повторната им употреба и рециклиране. УО на ОПОС 2014- 2020 г. очаква процедурата да допринесе за постигане на целите по чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците, а именно подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия, метал, пластмаса и стъкло на не по- малко от 50% от общото им тегло. Целта следва да бъде постигната към края на 2020 г. Процедурата би могла да допринесе за плавен преход към кръговата икономика.

Процедурата се прилага на територията на цялата страна, допустими бенефициенти са общини, юридически лица с нестопанска цел и юридически лица със стопанска цел. Допустимите дейности са групирани в три основни направления – подготовка на проекта, включваща проучване и анализ на добри практики с цел прилагане на нови управленски подходи в областта на управление на отпадъците. Дейността не е задължителна за изпълнение от бенефициента. Задължителни дейности са изпълнение на демонстрационен проект и реализиране на добра практика за предотвратяване на подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъци. Третият компонент от проектното предложение следва да е насочен към реализиране на кампании за популяризиране на резултатите от изпълнението на демонстрационния проект. Това могат да бъдат кампании за повишаване на общественото самосъзнание за спазване на високите нива в йерархията за управление на отпадъците, популяризиране на резултатите от проекта, в това число разработване на материали и онлайн платформа.

В рамките на съгласувателния процес бяха получени предложения от НСОРБ и екологичните неправителствени организации за включване като допустима дейност и разходите за организация и управление на проекта. УО приема предложението и то е отразено в общата информация за процедурата. **Г- жа Калчева** уточни, че за целите на процедурата под „демонстрационен проект“ се разбира проект, който ползва добра практика от изпълнени сходни дейности на други места и който предвижда осъществяване на дейности и подходи, които са нови за конкретното място, на което ще се реализират, тоест не се говори за иновация на национално или европейско ниво. Проектите ще бъдат реализирани в различни териториални измерения – на ниво квартали, предприятия, общини или Регионално сдружение за управление на отпадъците. По процедурата са въведени три индикатора за изпълнение и един за резултат, свързан с количеството на битовите отпадъци, което е било предотвратено, разделно събрано, рециклирано и подготвено за повторна употреба. В хода на съгласувателната процедура е получен коментар от екологичните неправителствени организации във връзка с начина на формулиране на индикатора за резултат. Бенефициентът има възможност да определи

базовата и целевата стойност на индикатора за резултат, предвид факта че проектите могат да се реализират в изключително различен мащаб и от различни по вид организации. **Г- жа Калчева** посочи примерните групи мерки като: предотвратяване образуването на битови отпадъци на обществени места, в т.ч.: в административни сгради, в домакинства/жилищни райони, в заведения за обществено хранене, хотели, хижи и др., включително вътрешнофирмени подходи за нулеви отпадъци и достигане на нулеви отпадъци от домакинства; предотвратяване на образуването на битови отпадъци, включително отпадъци от заведения за бързо хранене; разделно събиране на отпадъци в административни сгради, заведения за обществено хранене, хотели, хижи и др.; предотвратяване на замърсяването и осигуряването на разделно събиране на отпадъци на обществени места, включително свързани с потреблението от заведенията за бързо хранене; разширяване ползването на специализирана/смарт техника и системи за рециклируеми отпадъци в потока битови отпадъци, въвеждане на модели за предотвратяване образуването на отпадъци, повторна употреба и подготовка за повторна употреба, например чрез насърчаване на поправка и ремонт вместо купуването на нови стоки и др. Планирана дата за обявяване на процедурата е първото тримесечие на 2019 г., като срока за кандидатстване е до 4 месеца от датата на обявяване на процедурата. Първоначално беше заложен срок за изпълнение на проектите 12 месеца. В хода на съгласувателната процедура беше получено предложение от НСОРБ, предвид факта че допустими бенефициенти са и публични организации, които възлагат изпълнение на дейности по реда на ЗОП и е необходимо повече време за реализиране на дейностите. Предложението е прието от УО и срокът за изпълнение на проектите е 18 месеца. Максималният бюджет по процедурата е 9 700 000 лв. с включен ДДС. Максималният размер на БФП за отделно проектно предложение е до левовата равностойност на 200 000 евро с ДДС, отчитайки и приложимия режим на държавна помощ по процедурата.

Предложените критерии са няколко основни групи – оценка на административно съответствие и допустимост, техническа и финансова оценка, обхват на проекта, устойчивост на очакваните резултати, принос на проекта за повишаване на общественото самосъзнание за спазване на трите най-високи нива на йерархията за управление на битовите отпадъци, приноса на съответния проект към целите на процедурата, описание и график на дейностите, и финансова оценка. С цел прецизиране на формулировката на критерия за финансова оценка е получен един по-скоро редакционен коментар от дирекция ЦКЗ. В рамките на съгласувателната процедура е получено предложение от ЕК за преформулиране на два от критериите, така че да се даде възможност да бъдат оценявани проектни предложения, които представят добра идея и могат да бъдат реализирани в съответния мащаб. Предложенията от дирекция ЦКЗ и ЕК са приети от УО.

Презентацията е качена на интернет страницата на Единния информационен портал: <https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/692>

Поради липса на въпроси и коментари се пристъпи към гласуване на представения проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Изпълнение на демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците“, който беше приет единодушно.

Ръководителят на УО на ОПОС представи следващата точка от дневния ред – Стратегическия план за изпълнение на приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“, като обърна внимание, че документът не подлежи на гласуване и се представя за сведение на членовете на КН.

Г-жа Калчева припомни, че по приоритетна ос 3 на ОПОС са обявени 5 процедури на обща стойност 39 млн. евро, което представлява 38% от ресурса на приоритетната ос. В рамките на процедурата е реализиран проект „Управленски подход за мрежата Натура 2000“, чието изпълнение приключи през 2018 г. В обхвата на проекта е разработен подход за управление в мрежата Натура 2000, който предвижда определянето на национален и регионални органи, които да определят и изпълняват политиките в сектор Биоразнообразие. Резултатите от този проект следва да се материализират в изменения в Закона за биологичното разнообразие, който е в процес на обсъждане и обществени консултации. След определяне на национален и регионални органи, беше предвидено да се обявят процедури за техническа помощ, които да подпомогнат структурирането на административния им капацитет и разработването на различни планови документи в сектора. Като втора стъпка беше предвидено чрез регионалните органи да бъде предоставена безвъзмездна помощ за изпълнение на консервационни мерки. Поради забавяне изменението на регулаторната рамка в сектора, се наложи прилагането на нов подход за финансиране в рамките на приоритетната ос, който беше съгласуван с ЕК. В тази връзка без да са нормативно установени съответните структури, се планира обявяване на процедури за подобряване на природозащитното състояние на видове. Поради тази причина и след извършен анализ в рамките на МОСВ бяха идентифицирани следните допустими мерки за финансиране:

- Мярка 22 от Националната приоритетна рамка за действие /НПРД/, т.е. изпълнение на мерки във влажни зони;
- Мярка 109 от НПРД за изпълнение на консервационни дейности, изведени от стратегически документи за опазване на биологичното разнообразие.

Беше извършен анализ на всички налични документи, в т.ч. 7 броя утвърдени плана за управление на защитени зони за птици и всички налични планове за действие за видове, за опазване на природни местообитания на дивата флора и фауна. Обект на анализа бяха 10 бр. действащи планове за птици, 50 бр. действащи планове за растителни видове и 11 бр. планове за растителни и животински видове с изтекъл срок на действие. От всички прегледани планове за действие за опазване на защитени животински и растителни видове,

бяха определени като целесъобразни за финансиране мерки от 10-те броя действащи планове за птиците.

УО на ОПОС се стреми да осигури синергия между двете основни процедури в това направление, от една страна процедурата за директно предоставяне на БФП с допустими бенефициенти РИОСВ – Варна, Бургас, Русе и Природен парк „Персина“ и от друга страна мерките, които могат да бъдат финансирани в рамките на процедурата чрез подбор на проекти. УО на ОПОС предоставя възможност за комбинация от мерки, допустими в рамките на процедурата за директно предоставяне на БФП, насочени към влажни зони и опазване на водолюбиваи птици, които се намират на територията на тези зони – Сребърна, Дуранкулашко езеро, Шабленско езеро, Комплекс Беленски острови, Пода, езеро Вая. В рамките на планираната процедура чрез подбор на проекти „Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици“, приоритет се дава на реализацията на всички мерки от Плана за действие за опазване на Червеногушата гъска, т.к се взема предвид и осъдителното решение на съда на ЕС по казуса.

След представяне на информацията по Стратегическия план за изпълнение на приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“, **Г- жа Калчева** премина към следващата точка от дневния ред – проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици“, която беше презентирана от **г-жа Атанаска Колева – държавен експерт в отдел „Програмиране и планиране“ в ГД ОПОС.**

Представена беше информация за избора на обхват на процедурите. На първо място **Г-жа Колева** уточни, че фокусът за консервационни дейности е водещ за УО. Отчитайки специфичната цел на приоритетната ос, която е свързана с подобряване на състоянието на видовете и местообитанията и предвид обстоятелството, че това подобряване се постига с изпълнение на консервационни дейности, две от процедурите са именно с такъв обхват. На второ място постигането на максимален резултат е отразен чрез зададените индикатори, които са свързани с индикаторната програма на НПРД по Натура 2000. ПО 3 на ОПОС следва да подобри състоянието на един вид предмет на опазване в мрежата Натура 2000, два броя природни местообитания и един вид птици. Отчитайки тези целеви стойности е формулиран и обхвата на предложените процедури.

Към настоящия момент ОПОС се намира в специфичен етап, в който се въвежда нов подход за управление на Натура 2000 и стремежът на УО е да не затруднява изпълнението на задълженията на експертите от НСЗП за полагане основите на бъдещите структури за управление на защитените зони. Целта е процедурите, които ще бъдат обявени е да бъдат лесни за съобразяване, предвид процеса на целеполагане в сектора и максимално фокусирани. Предложени са дейности, които са на ниво цяла защитена зона, което е лесно за отчитане и дейности от планови документи, които действат на национално ниво, каквито са плановете за действие.

Процедурата „*Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици*“ е чрез подбор на проекти, целта ѝ е да се подобри състоянието на тези видове, дейностите ще се изпълняват в защитени зони, които имат действащи планове за управление. Това са седемте зони, за които бяха разработени планове за управление в предишния програмен период, тоест се надграждат резултатите в двата програмни периоди. Допустими бенефициенти са всички допустими бенефициенти по ПО 3 на ОПОС: регионални звена на МОСВ и МЗХГ, отговорни за формиране, прилагане и изпълнение на политиката в областта на Натура 2000 за подобряване на природозащитното състояние на видове и природни местообитания, юридически лица с нестопанска цел, общини, научни институти. Допустимите дейности попадат в обхвата на Мярка 109 от НПРД - монтиране на изкуствени гнезда, изкуствено подхранване, подобряване на местообитанието на видовете, чрез осигуряване на оптимално състояние на растителност и оптимален воден режим, изграждане на наколни платформи за почивка и гнездене, поставяне на указателни табели на входове и изходи към определени зоните с информация за ограниченията на достъпа, дейности по обезпечаването на безопасни въздушни коридори, което включва и оценка на риска и обезопасяване на участъците от рискови електропроводи. В хода на съгласувателната процедура беше получен коментар от екологичните неправителствени организации, че в обхвата на процедурата не е включен плана за управление на Черния лешояд. Тъй като извършеният анализ предхожда утвърждаването на плана, УО на ОПОС приема предложението и ще се прегледат идентифицираните мерки в плана, и допустимите дейности ще бъдат включени в обхвата на процедурата. Това ще наложи преизчисляване на общия размер на БФП по процедурата, което може да бъде отразено на етап разработване на Насоките за кандидатстване. Процедурата ще бъде обявена през второ тримесечие на годината, със срок за кандидатстване до три месеца от датата на обявяване на процедурата. Продължителността на проектите ще бъде съобразена с характера на предвидените дейности. Бюджетът, който към момента е формулиран е над 7,5 млн. лв., като той отново е определен на база на идентифицираната необходимост в плановите документи. Формулирани са критерии, които акцентират върху методиката на работа, която планират кандидатите като най-съществен елемент, предвид спецификата на процедурата и определени период, в която е най- подходящо да се осъществяват конкретни дейности. Останалите критерии са по отношение капацитета на кандидата, графика за изпълнение и неговата реалистичност и други, които са подробно представени в материалите, изпратени до всички членове на комитета и могат да бъдат коментирани в случай, че някой има въпроси.

Презентацията е качена на интернет страницата на Единния информационен портал: <https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/692>

Думата поиска г-жа Катерина Раковска, представител на Сдружение „ВВФ - Световен фонд за дивата природа, Дунавско-карпатска програма-България“, която изрази задоволство от факта, че вече има преки природозащитни дейности в защитени

зони различни от националните и природните паркове и поддържаните резервати, което отдавна е трябвало да се случи. По отношение на процедурата за птиците, допустимите бенефициенти са юридически лица с нестопанска цел като при тях има едно условие - кандидатите трябва да имат постоянни приходи, различни от външно финансиране на проекти. Тя припомни, че в България неправителствените организации основно се финансират от донорски програми и проекти. Включването на това условие в процедурата фактически прави неправителствените организации недопустими бенефициенти. Поради тази причина **г-жа Раковска** предложи тези организации да отпаднат официално като допустими бенефициенти, тъй като при тези условия няма смисъл те да бъдат изобщо включвани.

Г-жа Раковска пожела да коментира и представения стратегически план за приоритетна ос 3 на ОПОС 2014-2020. Тя благодари за изпратените коментари, както и за получена информация, която до момента не ѝ е била известна, а именно че целите на ниво защитена зона всъщност ще се определят в документ, който се разработва по информационен проект „Знания за НАТУРА 2000“, който е в изпълнение от година и четири месеца. **Г-жа Раковска** посочи, че за нея е проблематично, че не е включена работа по обявяването на защитените зони. През януари 2019 г. е започнала хоризонтална наказателна процедура на ЕК за липсата на обявяване на защитените зони. Тяхното обявяване се извършва чрез заповедите за обявяване, като ОПОС разполага с необходимия ресурс, което е доста голям приоритет по отношение на НАТУРА 2000. Именно този въпрос липсва в стратегията по приоритетна ос 3.

Г-жа Колева благодари на **г-жа Раковска** за коментарите и отбеляза, че малко по-късно към заседанието ще се присъедини и директора на дирекция НСЗП г-н Мирослав Калугеров, който детайлно ще обясни ситуацията по въвеждане на управленския подход, обхвата на документа за целите и на бъдещите планове за управление. Действително по проект „Знания за НАТУРА 2000“ е заложена дейност по разработване на документа за целите на Натура, тъй като създаването на един управленски подход не е достатъчно той да заработи от следващия ден като разписан модел за управление. Поради тази причина в рамките на проекта са заложили подобни дейности, а информация за проекта се публикува регулярно на интернет страницата на МОСВ. Обявени са открити процедури по ЗОП за изпълнение на дейностите по проекти, в които детайлно са разписани какви задачи следва да изпълнят изпълнителите, вкл. по отношение на подготовка на документа за целите. Предвид факта, че все още не е имало избран изпълнител за публичните събития по проекта, не е проведено стартиращо събитие. Такова събитие все пак предстои. В рамките на това събитие ще бъде представен детайлно обхвата на проекта. Управленския подход предвижда определяне на цели на четири нива: биогеографски район, мрежа Натура 2000, защитена зона и конкретно находище, като първите три нива ще бъдат определени в документа за целите. Четвъртото ниво (конкретни полигони) ще бъдат определени в плановете за управление на защитените зони. В рамките на договора са предвидени

обществени обсъждания на документа, дискутиране в работни групи, в които следва да бъдат привлечени всички заинтересовани страни. Направено е необходимото да бъде разработен този документ, при спазване на принципите на прозрачност и партньорство, като са заложили определени изисквания в техническите задания за обществените поръчки. Секторната дирекция НСЗП е компетентна по отношение на заповедите и процесите, които текат в момента, очакваното изменение на закона, както и всички други дейности, които следва да бъдат извършени през тази година. При идентифициране на необходимост ОПОС би могъл да окаже подкрепа, чрез финансов ресурс по оперативната програма за издаване на заповедите. Дирекция НСЗП ще предостави допълнителна информация дали е идентифицирана такава нужда. По отношение на критериите формулирани за процедурата за подобряване на природозащитното състояние на птиците, **г-жа Колева** отбеляза, че те не са нещо ново или непознато. Тези критерии са използвани във всички процедури от предходния програмен период. В рамките на тези процедури има 14 одобрени проекта на неправителствени организации, вкл. и организацията, представлявана от **г-жа Раковска**, като буди недоумение факта, че същите критерии са обявени от нея за дискриминационни. **Г-жа Колева** изрази своето мнение, че доста добри проекти изпълнени съвместно с финансовата подкрепа на ОПОС до момента са преминали оценка именно по тези критерии.

Г-жа Калчева допълни казаното от **г-жа Колева**, като отбеляза, че изискването за доказване на кандидата за стабилни източници на приходи, пряко произтича от чл.123, ал.3Г от Регламент 1303/2013 г. Съгласно тази разпоредба Управляващият орган на етап оценка на проектните предложения се уверява, че бенефициента разполага с необходимия административен, финансов и оперативен капацитет за изпълнение на дейностите, които евентуално ще бъдат финансирани. Подобно изискване е въведено в критериите за оценка. Освен че отговаря на разпоредбите на регламента, има и друг смисъл от гледна точка на оперативната програма. Много често се случва, разходи от страна на бенефициента да не бъдат верифицирани от страна на УО по различни причини. Било от нарушения при избор на изпълнител или в хода на изпълнение на самата дейност има недостатъци, несъвършенства и непълноти от страна на самия бенефициент. В случай, че един разход не бъде верифициран от страна на УО това означава, че бенефициента трябва да го покрие със собствени средства. Ако той не разполага с такива, това ще доведе или би могло да доведе до пряка невъзможност проекта да се довърши като цяло. Това от своя страна ще има ефект от гледна точка на постигане на целите на приоритетната ос и на оперативната програма. Проектите по приоритетна ос 3 са ключови за политиката на държавата в сектор Биоразнообразие като цяло и това по един или друг начин би могло индиректно да окаже въздействие. Поради това **г-жа Калчева** посочи, че УО на ОПОС не смята, че критерият е дискриминационен и зад него седи достатъчно разумно обяснение, което има своите законодателни корени и чисто прагматични такива.

Г-жа Колева поиска отново думата, за да допълни, че по отношение капацитета на бенефициентите трябва да се има предвид, че вече сме във втория програмен период на изпълнение на ОПОС. Вече има натрупан опит при изпълнението на проекти, което не следва да се тълкува като дискриминационно отношение от страна на УО. Доста често се случва експерти да заявяват своята готовност за участие в различни проекти, тъй като в конкурентна процедура не е ясно, кои проекти ще бъдат одобрени. В последствие се оказва, че няколко от тези проектни са одобрени и самите експерти нямат физическа възможност да се включат в дейностите, за които предварително са поели ангажимент. В резултат от това започват да се изпращат искания към УО за ревизия на графика и удължаване на срока за изпълнение. При конкурентна процедура това не може да бъде допуснато, тъй като би представлявало изменение на предварително одобрения проект. По този начин биха били поставени в неравностойна ситуация потенциални кандидати, които са преценили че в изискуемия срок няма да могат да се справят с тези дейности. Като краен резултат ще имаме един блокиран финансов ресурс, който би могъл да се използва реално за изпълнение на други проекти на кандидати с достатъчен капацитет.

Г-жа Калчева даде думата на **г-н Аурелио Сесилио** - представител на ГД „Регионална политика” на Европейската комисия (ЕК). Той посочи, че капацитета на бенефициентите – финансов, административен и технически е заложен като изискване в регулациите в ЕС, поради което не е необходимо по този въпрос да бъде искано одобрението от КН, защото този въпрос така или иначе е обвързан с регулациите на ЕК. В тази връзка често се получава объркване, когато се представят предложения пред КН за одобрение. Одобрението на критериите за подбор очевидно е отговорност на КН, но в случая се касае за одобряване на критерии за допустимост, които са определени със закон. Решения относно кои следва бъдат допустимите бенефициенти и какъв да е размера на процедурата не са част от критериите за подбор. Всички тези въпроси са в сферата на компетенциите на УО. Това все пак не е пречка УО да провежда консултации по тези елементи на процедурите, включително и чрез публични обсъждания и обсъждания с членовете на КН. Има разлика между информиране, консултация и изискване за одобрение. Одобрението се ограничава само с критериите за подбор, които позволяват в една конкурентна процедура да се оцени съответния проект. По този начин може да се види дали подадените проекти отговарят на минималния праг за одобрение и ако отговорът на този въпрос е положителен, да се види по какъв начин те ще бъдат класирани. Ролята на УО е необходима по отношение на въпроса дали наистина критериите за допустимост са изпълнени. Много от тези критерии са пряк резултат на съществуващо законодателство, което при всички случаи трябва да бъде прилагано. Това създава много недоразумения и обърквания между членовете на КН. **Г-н Сесилио** уточни, че членовете на КН имат пълното право да се намесват или да коментират, като дори ги приканва да правят това. Същевременно трябва да се има предвид че законодателството не е елемент, който може да въвежда някаква предубеденост или изкривяване. Той припомни, че Европейската комисия също не е законодателен орган. Европейската

комисия отправя предложения до Европейския Съвет и Европейския парламент и винаги събира мненията на всички заинтересовани страни за формулирането на предложения за по-нататъшно подобрене. Необходимо е да се знае какви са границите, компетенциите и капацитета на КН. В заключение **г-н Сесилио** пое ангажимент за следващия програмен период предложенията, отправяни към КН да бъдат формулирани съвсем ясно. Трябва да има яснота относно това по кой компонент на предложението се търси съвет или мнение, както и по кой компонент се изисква одобрението на членовете на КН. Всичко това до голяма степен би улеснило дискусиите по време на присъствените заседания на КН.

Г-жа Калчева благодари на **г-н Сесилио** за изказването и даде възможност за още коментари по темата. Поради липса на допълнителни въпроси и коментари, тя подложи на гласуване предложените методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици“, които бяха одобрени единодушно от членовете на КН.

След проведеното гласуване **г-жа Калчева** отново предостави думата на **г-жа Колева** за представяне на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Изготвяне/актуализиране на планове за действие за видове“. Тя посочи, че настоящата процедура е отново за подбор за проектни предложения, като допустими бенефициенти са всички, които са допустими по приоритетната ос. Същите са съобразени и с Наредба №5 от 2003 г. за реда и начина на разработване на планове за действие на застрашени видове. Бенефициенти могат да бъдат структури и звена в рамките на МОСВ, като от тях е изключена дирекция НСЗП. Това е така, тъй като експерти от дирекцията са разработили вече десет задания за подготовка на такива планове, които са включени в обхвата на процедурата. На по-късен етап експерти от дирекцията ще участват в прегледа и съгласуването на вече разработените планове. Поради тази причина е решено те да не бъдат сред допустимите бенефициенти за тази процедура. Допустими са също така структури на МЗХГ, които са отговорни за формиране и прилагане на политики в областта на мрежата НАТУРА 2000. Юридически лица с нестопанска цел и общински администрации са също допустими бенефициенти. Допустимите дейности по процедурата са в рамките на мярка 20 от Националната приоритетна рамка за действие и включват подготовка на проектното предложение и изготвяне на самия план за действие. В това се включва също подготовка на задание по отношение на видовете, за които към момента няма налични задания, утвърдени от министъра на околната среда и водите. Разработване на методики ще бъде допускано при доказване на необходимост за проучване за тези видове, за които няма достатъчно налични данни за разработване на такъв планов документ. При това положение се допуска да бъдат предварително разработени такива методики и да се набира допълнително информация, вкл. и на терен. Допускат се също организиране и провеждане на обществени обсъждания или други форми на консултации със заинтересованите страни. Допуска се отстраняване на бележки и предложения, получени в рамките на този съгласувателен процес, както и по време на разглеждане на

разработените документи от Националния съвет по биоразнообразие. По време на този съвет често се дават препоръки за отстраняване на несъвършенства по документите.

Обявяването на процедурата е планирано за четвъртото тримесечие на тази година. Срокът предвиден за кандидатстване е до три месеца от обявяване на процедурата, по отношение на видовете, за които има разработени и утвърдени задания от министъра на околната среда и водите. Срокът за кандидатстване по процедурата ще бъде до 3 месеца от нейното обявяване по отношение на видовете, за които има вече разработени и утвърдени задания от министъра на околната среда и водите и до 6 месеца от обявяване на процедурата за проектни предложения, насочени към подготовка на планове за действия за видове и група от видове, за които не са налични одобрени задания. Срокът за изпълнение на дейностите е до 24 месеца, при случаите в които не се предвижда изпълнение на дейности на терен. Срокът за изпълнение на дейностите е до 24 месеца, когато не се необходими действия на терен и до 48 месеца, тогава когато се налага да бъдат направени допълнителни проучвания за тези видове и да бъде набрана и анализирана теренна информация. Максималния бюджет на процедурата е близо 4 млн. лева, като максималния размер за план за действие за животински вид или група животински видове е 300 000 лева с ДДС, а максималния размер на безвъзмездната финансова помощ за проект за план за действие за растителен вид или група растителни видове е до 100 000 лева с ДДС. Тези ограничения са формулирани на база на исторически данни и на база на извършен анализ на проекти адресиращи подобен тип дейности. Критериите за оценка са доста сходни с останалите процедури. Оценяват се методиката на работа на кандидатите, техния капацитет и опит, като в една такава процедура е необходима и научна експертиза. Такъв тип експертиза е строго специфична и доста ограничена в страната, като г-жа Колева посочи, че се надява да има достатъчно интерес към тази процедура. Тъй като по процедурата са допустими широк кръг бенефициенти, като УО на ОПОС се надява в резултат на това да има едни добри планови документи. В периоди в които се случва реорганизация или се изчаква подготовката на други стратегически документи, тези планове са една много добра отправна точка за определяне на обхват на процедури за финансиране. Тези планови документи биха могли да подпомогнат процеса на последващото изготвяне на плановете за управление на защитените зони, в които предмет на опазване са видовете, допустими по процедурата. Тези планове биха могли да предложат един пакет от мерки, които на готово да бъдат взети и включени в плановете за управление на тези защитени зони. В края на годината започва подготовката на следващата оперативна програма, като **г-жа Колева** посочи, че тези документи ще бъдат полезни и за този процес.

Презентацията е качена на Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове (<https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/692>).

Г-жа Калчева благодари на **г-жа Колева** и даде възможност за коментари, предложения и бележки. Поради липсата на допълнителни въпроси и коментари **г-жа**

Калчева подложи на гласуване представените методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Изготвяне/актуализиране на планове за действие за видове“. Предложението беше прието единодушно.

Г-жа Калчева благодари на членовете на КН и предложи Комитета да излезе в обедна почивка до 13:00 ч., с което закри първата част на заседанието.

След обедната почивка беше извършено преброяване на присъстващите в залата членове на КН. Преброяването установи липсата на кворум, което прави невъзможно гласуването на оставащите две точки от дневния ред. В резултат на това **главния директор на ГД ОПОС г-жа Валерия Калчева** взе решение да представи на вниманието на всички присъстващи методологиите и критериите за оценка на последните две процедури от дневния ред, а след това съгласно вътрешните правила на КН същите да бъдат предложени на одобрение на писмена процедура за неприсъствено вземане на решения.

Заседанието продължи с представяне на проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Споделена визия за екологичната мрежа НАТУРА 2000 в България“ по приоритетна ос 3 на ОПОС 2014 – 2020 г. Думата беше дадена на **г-жа Атанаска Колева**, която посочи, че основната цел на предложената за одобрение процедура е да се развие и поддържа споделена визия за екологичната мрежа НАТУРА 2000 в България посредством планиране и провеждане на 25 регионални информационни кампании. Териториалният обхват на процедурата включва 28- те области на страната, като във всяка една от тях ще бъде допустимо да се проведе по една информационна кампания. Процедурата е с широк кръг от допустими бенефициенти – структури и звена в рамките на МОСВ и МЗХГ, които са отговорни за прилагането на политиките в областта на НАТУРА 2000, юридически лица с нестопанска цел, общини и научни институти. Допустимите дейности по процедурата включват всички дейности свързани с организиране и провеждане на информационни събития в т.ч. атрактивни и иновативни форми като например фестивали, паради, природо-научни и творчески конкурси. Основната цел е да бъдат финансирани комуникационни мерки, чрез които да се възпитава екологосъобразно поведение в населението, да се демонстрира на местните общности възможностите за развитие, които мрежата НАТУРА 2000 предоставя в съответните защитени зони. Всичко това е залегнало в критериите за оценка на процедурата. Планираната дата на обявяване на процедурата е трето тримесечие на 2019 г., като срокът за кандидатстване е до три месеца след публикуване на процедурата. Продължителността на проектите зависи от характера на предвидените дейности, тъй като те могат да включват еднократни или повтаряеми събития, както и събития в едно или няколко населени места в рамките на един регион. Като условие за одобрението на съответния проект, **г-жа Колева** посочи изискването територията, където ще се изпълнява проекта да попада в защитена зона от мрежата НАТУРА 2000. Тя информира членовете на КН, че предвиденият максимален бюджет на процедурата е 1 500 000 лв., а максималният

ресурс по едно проектно предложение е 60 000 лв. Сумата за едно проектно предложение е получена като общият бюджет на процедурата е разделен на 25-те регионални кампании, които следва да бъдат реализирани. По отношение на критериите за оценка **г-жа Колева** обясни, че те са сходни с останалите критерии по приоритетна ос 3 на ОПОС. Въведен е и специфичен критерий, изискващ да бъде направен анализ на региона, който да отчита неговите специфични дадености. Това се прави, за да бъде гарантирано, че кампанията, която ще се финансира и реализира ще има добавена стойност за съответния регион и ще постигне целите на процедурата.

Презентацията е качена на Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове (<https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/692>).

След представянето на процедурата думата за коментар поиска **г-н Аурелио Сесилио**. Той сподели, че при първоначалното разглеждане на проекта на процедурата е имал известни съмнения, поради разнородния обхват на дейностите. **Г-н Сесилио** се съгласи, че трябва да има отделни кампании, които да отчитат спецификите на съответния регион или населено място. Всички тези разнообразни дейности повдигат въпроса как ще бъде извършвана оценката на проектите предложения. Според него съществува риск от припокриване на териториалния обхват на дейностите. Задължение на УО на ОПОС е да гарантира, че такъв риск не съществува, както и че ще бъдат обхванати различните територии по НАТУРА 2000. Другият ключов момент е как точно ще бъде гарантирана последователността на посланията, които ще бъдат предадени. Според **г-н Сесилио** двете основни предизвикателства пред процедурата са от една страна да бъде гарантирано разнообразие на съответните кампании и последователност на мерките, а от друга страна да се избегне припокриване на дейностите. Важно е да се отбележи, че решенията по отношение на конкретен регион не могат да бъдат възпроизвеждани автоматично по отношение на други региони. В заключение **Г-н Сесилио** сподели, че според него би било от полза след изпълнението на всички тези кампании да бъде изготвен механизъм за оценка на постигнатия ефект.

Г-жа Колева се съгласи, че за УО на ОПОС е важно да се направи изследване доколко направените инвестиции са постигнали целите си. Тя припомни, че предложените за одобрение процедури по приоритетна ос 3 на ОПОС 2014-2020 г. са част от Националната приоритетна рамка за действие по НАТУРА 2000, като съгласно чл. 8 от директивата за Хабитатите периодично се извършва преглед на изпълнението и актуализация на рамката. Също така в рамките на подготовката на бъдещата рамка за действие отново се извършва преглед на вече направеното с финансиране чрез европейски средства. Подобни задачи са вменени на новите звена за управление на мрежата, които предстои да бъдат сформирани на национално и регионално ниво. **Г-жа Колева** изрази мнение, че по този начин се обезпечава оценяването на ефекта от направените инвестиции. Трябва да се има предвид и че бъдещите органи, които ще бъдат структурирани за управление на защитените зони на регионално ниво в лицето на регионалните инспекции

по опазване на околната среда и водите, най-добре познават спецификите на съответните региони, настроенията сред местните общности и ще имат възможност да наблюдават ефекта от изпълнението на мерките, както и в определени случаи да участват в такива проекти. С оглед на всичко това **г-жа Колева** изрази своята увереност, че в сектор биоразнообразие ще бъде извършена оценка на ефекта от изпълнените проекти. По отношение на оценката на проектните предложения, тя заяви, че УО на ОПОС разчита много на колегите от секторната дирекция към МОСВ – дирекция „Национална служба за защита на природата“, които ще бъдат ангажирани като оценители. Те най-добре биха могли да преценят на базата на представената информация доколко предложеният проект действително отчита спецификите на региона и доколко планираните модели и практики са приложими в конкретния случай.

След изчерпване на дискусията, **г-жа Колева** пристъпи към представянето на последната точка в дневния ред на заседанието - проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Изпълнение на приоритетни мерки във влажни зони“ по приоритетна ос 3 на ОПОС 2014–2020 г. Процедурата е за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, която е насочена към подобряване на състоянието на приоритетни влажни зони, идентифицирани в Националния план за опазване на най-значимите влажни зони в страната. **Г-жа Колева** обърна внимание на присъстващите, че от териториалния обхват на процедурата е изключена влажна зона „Поморийско езеро“. Тя благодари за получените от Европейската комисия и неправителствени организации коментари, относно факта, че на територията на Поморие функционира местна инициативна група, която има одобрена стратегия, включващи изпълнение на консервационни дейности. Поради посочените причини тази влажна зона е изключена от обхвата на процедурата.

Г-жа Колева продължи с представяне на допустимите бенефициенти - РИОСВ - Бургас, РИОСВ - Варна, РИОСВ – Русе и ДПП „Персина“, които са отговорните органи за управление на тези територии. В рамките на процедурата са допустими дейности, произтичащи от националния план за опазване на най-значимите влажни зони и плановете за действие за застрашени видове. Презентацията продължи с представяне на влажните зони, допустими по компонент 1 на процедурата и видовете птици допустими по компонент 2 на процедурата. В заключение **г-жа Колева** информира присъстващите, че обявяването на процедурата е планирано за второто тримесечие на 2019 г. с максимален бюджет от 19 663 667 лв. Срокът на кандидатстване е до три месеца след датата на обявяване на процедурата.

Презентацията е качена на Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове (<https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/692>).

Заседанието продължи с кратко представяне от страна на **г-жа Валерия Калчева** на основните изводи на Европейската комисия, залегнали в националния доклад за България

за 2019 г. Тя информира присъстващите, че тези изводи и препоръки ще послужат като основа на бъдещия преговорен процес по отношение на следващия програмен период. Докладът на Комисията е публикуван на 27.02.2019 г. и включва задълбочен преглед относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси. Изготвен е в рамките на Европейския семестър и представлява основа за програмиране на приоритетните мерки за финансиране от европейските фондове за периода след 2020 г. **Г-жа Калчева** акцентира върху основните констатации в сектор „околна среда“. В доклада са направени изводи за недостатъчното използване на потенциала на новите бизнес модели на кръговата икономика. Европейската комисия констатира твърди ниски нива на свързаност и пречистване на градските отпадъчни води и значително увеличени нива на инвестициите за водоснабдяване и канализация през последното десетилетие, финансирани основно със средства от фондове на Европейския съюз. В доклада се изразява и загриженост по отношение на качеството на атмосферния въздух. Ръководителят на УО на ОПОС се съгласи с констатациите на комисията относно основните източници на замърсяване на въздуха с фини прахови частици, а именно: битовото отопление на твърдо гориво, транспорта, както и увеличаване на възрастта на автомобилния парк в страната. По отношение на риска от бедствия, в доклада е констатирана необходимостта от допълнителни инвестиции в областта на мерките за предотвратяване и реагиране на бедствия.

В заключение ръководителят на УО на ОПОС посочи, че въз основа на констатациите в доклада са конкретизирани няколко приоритетни инвестиционни области за предстоящия програмен период, свързани с насърчаване на мерките за енергийна ефективност, подобряване на ефективността на ресурсите по управление на отпадъците, подобряване на качеството на атмосферния въздух и опазване на биоразнообразието.

След като приключи с представянето на коментарите и препоръките от доклада на Европейската комисия, **г-жа Калчева** предостави думата на **г-н Мирослав Калугеров, директор на дирекция Национална служба за защита на природата към МОСВ**, за да представи на членовете на КН по-детайлна информация по отношение на въвеждането на управленския подход за мрежата НАТУРА 2000.

Г-н Калугеров информира членовете на КН, че вече съществува един добре разработен и разбран от обществото и всички заинтересовани страни подход за управление на мрежата НАТУРА 2000. Този подход предвижда създаването на национална структура за управление, която ще бъде в рамките на Министерството на околната среда и водите. Ще бъдат създадени и регионални структури по места, които ще бъдат 16-те регионални инспекции по околна среда и води. Подходът предвижда да бъдат разработени 16 териториални плана за управление на НАТУРА 2000. **Г-н Калугеров** посочи, че на 08.02.2019 г. е приключило общественото обсъждане на законопроект за изменение на Закона за биологичното разнообразие, с който се въвежда новия подход за управление. Към настоящия момент все още се отразяват коментарите, постъпили в рамките на

общественото обсъждане. Директорът на дирекция НСЗП изрази очакване до края на месец март тази година, законопроектът да бъде внесен за одобрение от Министерски съвет, след което да бъде внесен за гласуване в Народното събрание. **Г-н Калугеров** изрази своите очаквания към края на програмния период да има приети планове за управление, което ще създаде възможност за финансиране на възможно най-голям брой мерки в рамките на следващия програмен период. По този начин ще бъде постигнат основния резултат – подобряване на състоянието на целевите местообитания и видове.

По отношение на Националната приоритетна рамка за действие **г-н Калугеров** поясни, че изискването на Европейския съюз е тези рамки да бъдат представяни преди изготвянето на регламентите и проектите за новите оперативни програми. В момента се работи усилено в тази насока. Той изрази своите очаквания през лятото на 2019 г. България да е в състояние да представи своя проект на Националната приоритетна рамка за действие за следващия програмен период.

След изчерпване на всички точки от дневния ред **г-жа Калчева** даде думата на **г-н Аурелио Сесилио** за заключителни думи.

На първо място **г-н Сесилио** изрази своето съжаление от факта, че част от членовете на КН не присъстват на втората част на заседанието, въпреки че са информирани за дневния ред и точките, които предстои да бъдат гласувани и одобрени. Той обърна внимание, че до този момент заседанието се е движело по график, като дори две точки, предвидени след обяд, са гласувани още преди обедната почивка. **Г-н Сесилио** коментира, че членството в Комитета за наблюдение е не само задължение, но и отговорност. За да може да има сътрудничество между заинтересованите страни, всяка една от тях би следвало да изпълнява своите отговорности. По този начин Комитетът за наблюдение е в ситуация, в която има две процедури, които са представени на присъстващите членове, но те не могат да бъдат подложени на гласуване поради липсата на кворум. При това положение се налага тези две процедури да бъдат предложени за одобрение на процедура за неприсъствено вземане на решения. Всичко това означава, че се налага извършването на допълнителни разходи, забавяне и неефективност при управлението на оперативната програма. Според него липсата на кворум през следобедната сесия не показва най-добрата страна на определени хора и организации по отношение на техните ангажименти към изпълнението на ОПОС 2014-2020 г. Той се обърна към членовете на КН с призив за в бъдеще да проявят по-голяма отговорност спрямо задълженията си.

Г-н Сесилио продължи своето изказване с коментар относно позитивната част от заседанието на КН. Той изрази своето задоволство, по отношение на факта, че всички предложени от УО на ОПОС мерки са спазени, съгласно ангажиментите поети през месец ноември 2018 г. Към момента най-важният приоритет е да се обявят процедурите и потенциалните бенефициенти да подготвят и кандидатстват с качествени проектни

предложения. **Г-н Сесилио** отбеляза, че към днешна дата вече има предприети от УО на ОПОС мерки по отношение на изоставането в Приоритетна ос 3 и Приоритетна ос 5 на оперативната програма. Закъснението от месец ноември досега вече е преодоляно, което дава основание на ЕК да оцени положително предприетите от УО на ОПОС действия.

Г-н Сесилио обърна внимание на въпроси от доклада на ЕК за България, както и на визията на ЕК за следващия програмен период. Целта на Комисията е да се обсъди Споразумението за партньорство и текста на оперативните програми във възможно най-кратки срокове, за да може да бъде гарантиран ефективен старт на следващия програмен период още на 01.01.2021 г. **Г-н Сесилио** информира членовете на КН, че от следващия програмен период Европейската комисия ще прилага правилото n+2, а не n+3, както досега.

В заключение **г-н Сесилио** благодари на членовете на КН за тяхното участие и на г-жа Калчева и екипа на УО на ОПОС за подготовката, организацията и провеждане на заседанието.

Г-жа Калчева благодари на **г-н Сесилио** за изказването и на представителите на ЕК за тяхната сериозна подкрепа по всички въпроси отправени към тях. След като изрази благодарности към всички присъстващи за участието им в заседанието, ръководителят на УО на ОПОС закри тринадесетото заседание на Комитета за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г.

Взети решения:

1. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. съгласува изменение на Индикативна годишна работна програма на ОПОС 2014-2020 г. за 2019 г.;
2. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобрява методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Изпълнение на демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците“;
3. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобрява методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици“;
4. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобрява методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Изготвяне/актуализиране на планове за действие за видове“.

Списък на присъствалите:

Членове и заместници в Комитета за наблюдение:

1. Нено Димов – министър на околната среда и водите и председател на КН на ОПОС 2014-2020 г.
2. Валерия Калчева – главен директор на ГД ОПОС и ръководител на УО на ОПОС 2014-2020 г.;
3. Владимир Ангелов - заместник-главен директор на ГД ОПОС;
4. Огнян Атанасов – национален секретар на Конфедерация на независимите синдикати в България;
5. Илиана Павлова - Българска стопанска камара;
6. Беата Папазова - съветник по европейска интеграция и проекти в Българска търговско-промишлена палата;
7. Елица Пешева – програмен директор в Конфедерация на работодателите и индустриалците в България;
8. Андриана Георгиева- експерт в Асоциация на индустриалния капитал в България;
9. Донка Михайлова - заместник-председател на УС на Национално сдружение на общините в Република България и кмет на община Троян;
10. Десислава Стойкова – юрисконсулт на Национално сдружение на общините в Република България;
11. чл.-кор. проф. Костадин Ганев - заместник- председател на Българска академия на науките;
12. проф. д-р Боянка Димитрова Желязова – заместник - ректор на Лесотехнически университет;
13. Дима Йотова - председател на Управителния съвет на „Сдружение за социална подкрепа и развитие и бизнес реализация на личността – Диона“ – гр. Враца;
14. Красимир Петков – Сдружение „Организация за научно практическо развитие на студентите“;
15. Веселина Георгиева - член на Българска асоциация на консултантите по европейски програми (БАКЕП);
16. Дончо Иванов - председател на Управителния съвет на сдружение „Коалиция за устойчиво развитие“;
17. Катерина Раковска - координатор на програма „Защитени територии и Натура 2000“ в сдружение „ВВФ- Световен фонд за дивата природа, Дунавско- карпатска програма- България“;
18. Ангел Сираков - – началник на сектор „Политики и програми за устойчив растеж“ в отдел „Наблюдение и анализ“, дирекция „Централно координационно звено“, АМС;
19. Милен Петров – старши експерт в отдел „Наблюдение и анализ“, дирекция „Централно координационно звено“, АМС;
20. Лора Каменова – държавен експерт в дирекция „Икономическа и социална политика“, АМС;
21. Стоимир Цветанов - главен експерт в дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“, АМС;
22. Даниела Николова - държавен експерт в Секретариата на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси;

23. Станислав Стефанов – главен експерт в дирекция „Икономическа и финансова политика“, МФ;
24. Мария Веселинова - началник на отдел „Публично финансиране на реалния сектор и държавни помощи в чувствителни отрасли“, дирекция „Държавни помощи и реален сектор“, МФ;
25. Янко Стоянов - старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми в сектор „Стратегическо планиране и програмиране“, отдел „Стратегическо планиране и договаряне“, Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“, МРРБ;
26. Невена Иванова – началник отдел „Развитие на водоснабдяването и канализацията“, дирекция „Водоснабдяване и канализация“, МРРБ;
27. Александрина Димитрова – началник на отдел „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“, дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“, МЕ;
28. Велина Попова - държавен експерт в сектор „Програмиране и наблюдение на оперативни програми“, отдел „Програмиране, оценка и договаряне на БФП“, главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, МЕ;
29. Албена Мерачева – държавен експерт в сектор „Програмиране и наблюдение на оперативни програми“, отдел „Програмиране, оценка и договаряне на БФП“, главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, МИ;
30. Ирина Димитрова – главен експерт в отдел „Програмиране и планиране“, Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“, МТСП;
31. Даниела Калайджийска - държавен експерт в отдел „Програмиране“, дирекция „Координация на програми и проекти“, МТИТС;
32. Магдалена Димитрова-Макавеева – държавен експерт в отдел „Програмиране и планиране“, дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“, ИА ОПНОИР;
33. Венислава Бояджиева - главен експерт в отдел „Частни мерки“, дирекция „Развитие на селските райони“, ПРСР;
34. Елена Алексиева - старши експерт в отдел „Програмиране и мониторинг“, дирекция „Морско дело и рибарство“, ПМДР;
35. Цветанка Кънчева – старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми в дирекция „Международни проекти и електронно здравеопазване“, МЗ;
36. д-р инж. Анна Петракиева - главен експерт в дирекция „Гори и лесовъдни дейности“, ИАГ;
37. Боряна Борисова – главен експерт в отдел „Аварии и ситуационен център“ в дирекция „Поддържане на пътната инфраструктура“, АПИ;
38. Веселина Рошлева – държавен експерт в отдел "Сметки в околната среда и енергетиката"; дирекция „Макроикономическа статистика“, НСИ;
39. Денница Свиарова - началник на отдел „Координация по въпросите на Европейския съюз“, дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“, МОСВ;
40. Светлана Божкова - началник на отдел „Битови, биоразградими и строителни отпадъци“, дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“, МОСВ;
41. Стела Тодорова – началник на отдел "Натура 2000 и защитени територии", дирекция „Национална служба за защита на природата“, МОСВ;
42. Светла Кирчева – главен експерт в дирекция „Финансиране на екологични проекти и дейности“, ПУДООС;

43. Валери Серафимов - директор на дирекция „Мониторинг и оценка на околната среда“, ИАОС;
44. Атанас Каймакчиев – главен директор на Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“, ИАОС.

Наблюдатели в Комитета за наблюдение:

1. Аурелио Сесилио - ГД – „Регионална политика“, ЕК;
2. Елоди Дюран - ГД – „Регионална политика“, ЕК;
3. Николас Тритарис – Европейска банка за възстановяване и развитие;
4. Владислав Иванов – главен одитор в дирекция „Одити на средствата по регионална политика“, ИА ОСЕС;
5. Нина Кирилова – ИА ОСЕС;
6. Мануела Милошева – директор на дирекция „Национален фонд“, МФ;
7. Магдалена Николова - държавен експерт в отдел „Стратегически документи и сътрудничество“, дирекция “Законодателство и методология”, АОП;
8. Нели Московва - старши експерт в дирекция „Наблюдение, координация и контрол на дейността на Разплащателната агенция“.

Одобрил:

НЕНО ДИМОВ

Министър на околната среда и водите и

Председател на КН на ОПОС 2014-2020 г.

(съгласно Заповед № РД-ОП-40/24.04.2018 г.)